

Radno vrijeme i fiskalizacija

Neven Baica, mag. oec.

Radno vrijeme je jedan od obveznih podataka koji se preko e-Porezne dostavljaju za svaki poslovni prostor u kojemu se obavlja fiskalizacija prometa u gotovini. U ovom članku pojašnjavamo detalje povezane s prijavom radnog vremena po pojedinim vrstama poslovnih prostora, kada sve obveznici fiskalizacije moraju prijaviti promjenu radnog vremena, koji je stav Porezne uprave u svezi izdavanja računa izvan prijavljenog radnog vremena te sve ostalo relevantno za radno vrijeme poslovnog prostora obveznika fiskalizacije.

1. Uvod

Uvođenjem fiskalizacije 2013 godine obveznicima fiskalizacije propisana je obveza utvrđivanja prodajnih prostora i dostavljanje Poreznoj upravi podataka o poslovnim prostorima u sustav fiskalizacije među kojima je i radno vrijeme poslovnog prostora po danima u tjednu.

ističemo...

Prijavlivanje radnog vremena u sustav fiskalizacije odnosi se na postupak koji se obavlja sukladno propisima o fiskalizaciji prometa u gotovini preko internetskog sustava ePorezna¹.

U ovom članku govorimo o obvezi prijavljivanja radnog vremena poslovnog prostora kako je definiran odredbama Zakona, a koja se obavlja preko sustava ePorezna. Dakle, u ovom članku ne govorimo o obvezama vezanim uz radno vrijeme radnika koje proizlaze iz propisa radnog prava ili ograničenjima radnog vremena koje proizlaze iz propisa za pojedine djelatnosti (primjerice trgovina i ugostiteljstvo), premda ćemo u posebnim poglavljima ovog članka pojasniti kako pravila radnog vremena iz pojedinih djelatnosti utiču na prijavu radnog vremena u sustav fiskalizacije, te značaj prijavljenog radnog vremena u sustav fiskalizacije za kontrolu rada, te ostale nadzorne postupke.

Zakonom koji regulira fiskalizaciju prometa gotovinom definirane su dvije kategorije obveznika fiskalizacije. Jedna kategorija su obveznici koji obavljaju naplatu svojih isporuka prometom koji se smatra gotovinski, dok u drugu pripadaju obveznici fiskalizacije koji naplatu obavljaju isključivo preko svojih transakcijskih računa. Obveze ove dvije kategorije obveznika fiskalizacije značajno se razlikuju pa tako i u pogledu prijavljivanja radnog vremena.

¹ Zbog jednostavnosti u članku ćemo za postupak prijavljivanja podataka o poslovnim prostorima koji obveznik fiskalizacije obavlja preko sustava ePorezna koristiti pojam "prijava u sustav fiskalizacije". S tim u vezi se i pojam "prijava radnog vremena" odnosi na prijavu podatka o radnom vremenu koji obveznik fiskalizacije obavlja preko sustava ePorezna.

ističemo...

Prijavu poslovnog prostora i podatka o radnom vremenu obveznici fiskalizacije obavljaju preko sustava ePorezna za one poslovne prostore u kojima se obavlja **promet gotovinom**.

U ovom članku detaljno ćemo razmotriti koje su obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet gotovinom, te kada se i kako obavlja prva prijava radnog vremena i promjena podataka o radnom vremenu.

Tako ćemo u zasebnim poglavljima razmotriti koje su obveze utvrđivanja radnog vremena za potrebe fiskalizacije preko sustava ePorezne, obveze prijavljivanja promjena u radnom vremenu poslovnog prostora, te ćemo pojasniti slučajeve kada fiskalizirani račun treba izdati i izvan prijavljenog radnog vremena.

Obveznicima fiskalizacije, koji svoje isporuke naplaćuju isključivo preko transakcijskog računa, posvetili smo zasebno poglavlje ovog članka u kojem pojašnjavamo koje su njihove obveze u pogledu utvrđivanja radnog vremena za potrebe fiskalizacije.

U ovom članku istaknuti ćemo i potrebu razlikovanja radnog vremena pojedinog obveznika fiskalizacije što proizlazi iz zahtijeva propisa koji reguliraju djelatnost koju obavlja u odnosu na ono što obveznik fiskalizacije prijavljuje kao radno vrijeme za potrebe obavljanja fiskalizacije.

1.1. Pravni okvir

Obveza prijavljivanja radnog vremena propisana je **Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom** (Nar. nov., br.: 133/12, 115/16, 106/18, 121/19 i 138/20; u daljnjem tekstu: **Zakon**). Od 2020. godine detalji u svezi prijavljivanja radnog vremena propisani su i odredbama **Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom** (Nar. nov., br. 146/12, 46/17, 70/20, 1/21 i 144/21; u daljnjem tekstu: **Pravilnik**).

Značajne informacije u svezi obavljanja postupka fiskalizacije mogu se pronaći i na stranicama Ministarstva financija - Porezna uprava i to:

- u rubrici "Često postavljena pitanja" koja se nalazi u dijelu koji se odnosi na fiskalizaciju² te
- u objavljenim mišljenjima i uputama Ministarstva financija - Porezna uprava - rubrika Fiskalizacija (pozicija: Regulatorna ⇒ Mišljenja SU³).

U svrhu objašnjavanja obveze prijavljivanja radnog vremena koristili smo slijedeća mišljenja i upute objavljene u navedenoj rubrici internetske stranice Porezne uprave:

- Uputa o obvezi izdavanja računa izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije;** broj klase: 011-01/13-01/265, urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-3, Zagreb, 22.07.2013;
- Web shop kao obveznik fiskalizacije prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom,** broj klase: 410-01/14-01/3440, urudžbeni broj: 513-07-21-01/14-2, Zagreb, 07.01.2015) te
- Obavijest obveznicima fiskalizacije - prijava radnih nedjelja;** vijest na porezna-uprava.hr; objava 30.06.2023.

1.1. Radno vrijeme - podatak o poslovnom prostoru

Radno vrijeme potrebno je prijaviti za svaki otvoreni poslovni prostor prije prve naplate u sredstvima koja se smatraju prometom gotovine. Stoga u okviru uvodnog djela smatramo obveznik pojasniti i sam pojam poslovnog prostora.

Pojam **poslovnog prostora** definiran je člankom 5. točkom 7. Zakona:

"Poslovni prostor je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, svaki samoposlužni uređaj, ali i svako pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila) koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara te obavljanje usluga.

Za potrebe provedbe fiskalizacije zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost.

Poslovnim prostorom smatra se i prostor koji obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti.

Za djelatnosti koje se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora ovisno o prirodi posla."

Od početka 2021. u definiranje poslovnih prostora treba uključiti i članak 33.b Pravilnika prema kojoj se **poslovnim prostorom smatra i svaki samoposlužni uređaj.**

ističemo...

Iz navedene definicije razvidno je da ovaj pojam drugačije definira poslovni prostor u odnosu na Zakon o trgovačkim društvima, te odredbama propisa koji uređuju neku djelatnost.

Korisna pojašnjenja za utvrđivanje da li se nešto smatra poslovnim prostorom prema članku 5. točki 7. Zakona mogu se pronaći u mišljenjima Ministarstva financija. Tako se prema mišljenju⁴, za po-

trebe provedbe fiskalizacije **zasebnim poslovnim prostorom** može smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom se smatra i prostor kojeg obveznik fiskalizacije radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo **povremeno ili privremeno** za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti. Prema tome, što se za potrebe fiskalizacije smatra poslovnim prostorom u potpunosti je prepušteno obveznicima fiskalizacije, **osim** što se minimalno poslovnim prostorom mora smatrati svaki fizički odvojeni zatvoreni poslovni prostor (prostori na različitim adresama). Mišljenjem je naglašeno slijedeće:⁵

*"Što obveznik fiskalizacije smatra poslovnim prostorom treba biti jasno propisano internim aktom."*⁵

Primjerice, moguće je u jednoj prostoriji voditi dva odvojena poslovna prostora. Primjerice za potrebe djelatnosti pružanja usluge knjigovodstva i usluge najma ili primjerice obveznik fiskalizacije može odrediti da mu je svaka ekipa koja pruža usluge na terenu jedan "poslovni" prostor. Ako obveznik fiskalizacije posluje u mjestu sjedišta, ali jedan dan organizira savjetovanje u nekom hotelu, hotel će se smatrati poslovnim prostorom na jedan dan. Djelatnost koja se obavlja bez adrese prijavljuje se kao pokretna (dimnjačar i slično).

2. Tko ima obvezu prijavljivanja radnog vremena?

Obvezu prijavljivanje radnog vremena u sustav fiskalizacije imaju obveznici fiskalizacije za sve poslovne prostore u kojima obavljaju djelatnosti koje nisu oslobođene fiskalizacije te primaju naknadu u sredstvima koji se smatraju prometom gotovine. Utvrđivanje obveze prijave poslovnog prostora možemo svesti na tri međusobno povezana pitanja.

Je li neka pravna ili fizička osoba za određeni poslovni prostor dužna prijaviti podatak o radnom vremenu ovisi o odgovoru na tri pitanja:

- Je li pravna ili fizička osoba obveznik fiskalizacije? - ako je odgovor da,
- Je li djelatnost koju obavlja oslobođena fiskalizacije? - ako je odgovor ne,
- Je li se u tom poslovnim prostoru odvija promet gotovinom?

Ako je odgovor na posljednje pitanje potvrđan, tada je prije prvog izdavanja gotovinskog računa obveznik fiskalizacije dužan obaviti prijavu poslovnog prostora, te u okviru toga utvrditi i prijaviti i radno vrijeme za taj poslovni prostor. Da bi se moglo odgovoriti na ovo pitanje potrebno je utvrditi tko je sve obveznik fiskalizacije, koje su djelatnosti oslobođene fiskalizacije, te što se smatra prometom gotovine.

2.1. Tko je obveznik fiskalizacije?

Tko je obveznik fiskalizacije jasno je propisano člankom 3. Zakona. Prema navedenim odredbama obveznikom fiskalizacije smatra se:

- fizička osoba obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti prema odredbama zakona kojima se uređuje porez na dohodak te
- pravna i fizička osoba koja se smatra obveznikom poreza na dobit prema zakonu kojim se uređuje porez na dobit.

² Link: https://www.porezna-uprava.hr/HR_Fiskalizacija/Stranice/%C4%8Cesto-postavljena-pitanja_novo.aspx

³ Link: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publikacije/Stranice/lista-misljenja.aspx?kat=true

⁴ Mišljenje Ministarstva financija - Porezna uprava: "Poslovni prostor prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom", Broj klase: 410-01/13-01/3520, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-2 Zagreb, 24.10.2013

⁵ Smatramo da je ova obveza zadovoljena popisom poslovnih prostora u okviru internog akta o poslovnim prostorima.

ističemo...

Samo obveznici fiskalizacije mogu imati obvezu prijavljivanja radnog vremena u sustav fiskalizacije.

Ovdje treba istaći da **fizičkim osobama obveznicima fiskalizacije nisu obuhvaćeni svi obveznici poreza na dohodak već samo oni koji obavljaju samostalnu djelatnost.** U obveznike fiskalizacije nisu uključeni svi oni obveznici poreza na dohodak koji dohodak utvrđuju na način kakav je propisan za samostalne djelatnosti, ali nisu ujedno samostalna djelatnost. Tako se primjerice obveznicima fiskalizacije ne smatraju iznajmljivači turistima koji ostvaruju dohodak od imovine.

Kod obveznika poreza na dobit nema izuzetaka - svi obveznici poreza na dobit jesu ujedno i obveznici fiskalizacije. Ovdje kao posebnu kategoriju treba istaći proračunske korisnike i neprofitne organizacije, obzirom da se radi o pravnim osobama koje uglavnom nisu obveznici poreza na dobit, ali i mogu biti, ako obavljaju djelatnost zbog kojih moraju ući u sustav poreza na dobit.

Treba naglasiti i da obveza obračunavanja i plaćanja PDV-a, odnosno činjenica da li je neka osoba upisana u registar obveznika PDV-a ili nije nema značaja za definiranje da li je takva osoba obveznik fiskalizacije ili nije.

ističemo...

Samo obveznici fiskalizacije mogu imati obvezu prijavljivanja radnog vremena u sustav fiskalizacije.

2.2. Koje su djelatnosti oslobođene fiskalizacije?

Nije svaki obveznik fiskalizacije dužan prijaviti radno vrijeme u sustav fiskalizacije. Navedeno proizlazi iz odredbe članka 5. Zakona koju citiramo:

„Iznimno od članka 3. ovoga Zakona, obveznikom fiskalizacije ne smatra se porezni obveznik za ostvarene promete u sljedećim djelatnostima:

- 1) *priredivanje lutrijskih igara, igara klađenja, igara u kasinama i na automatima za igre na sreću i zabavu te zaprimanje uplata za sudjelovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama,*
- 2) *prodaja u kojoj se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica,*
- 3) *prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo, na štandovima i klupama izvan tržnica na malo i otvorenim prostorima,*
- 4) *prodaja karata ili žetona za cestovni lokalni linijski prijevoz putnika u javnom prometu sukladno odlukama jedinica lokalne samouprave te prodaja karata ili žetona u zračnom, željezničkom i linijskom obalnom pomorskom prometu,*
- 5) *naplata cestarine,*
- 6) *punjenje naftnim derivatima aviona na avioservisima,*

- 7) *prodaja proizvoda i/ili usluga u poštanskom prometu,*
- 8) *pružanje bankovnih usluga i usluga osiguranja,*
- 9) *vođenje središnjeg depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira i središnjeg registra financijskih instrumenata,*
- 10) *ostvareni prometi evidentirani preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, voda, javne komunikacijske usluge i slično) od energetskih, komunalnih, elektroničkih komunikacija i drugih pravnih osoba te*
- 11) *provodjenje zdravstvene zaštite (sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite do pune cijene zdravstvene usluge, kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izdavanje lijekova na recept).“*

Iz navedene odredbe razvidno je da u slučaju kada obveznik fiskalizacije obavlja neke od poslova iz gore citiranih točaka članka 5. Zakona, neće morati primjenjivati odredbe Zakona, što znači da za te djelatnosti nije dužan prijavljivati radno vrijeme u sustav fiskalizacije.

2.3. Promet gotovinom

U prethodnom poglavlju pojasnili smo da pravne i fizičke osobe koje se ne smatraju obveznicima fiskalizacije nemaju obvezu primjenjivati odredbe Zakona, te nabrojali djelatnosti za koje nije potrebno obavljati fiskalizaciju.

U ovom poglavlju pojašnjavamo kada nastaje obveza prijave radnog vremena u sustav fiskalizacije kad obveznik fiskalizacije obavlja neku od djelatnosti koja nije oslobođena fiskalizacije.

2.3.1. Definiranje prometa gotovinom

Utvrđivanje obveze prijavljivanja radnog vremena u sustav fiskalizacije nije moguća bez razmišljanja samog pojma "prometa gotovinom".

Promet gotovinom definiran je člankom 3. točkom 2. Zakona:

“Promet gotovinom je plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama ili kovanicama koje se smatraju plaćanjem sredstvom, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja na transakcijski račun kod banaka, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.”

Ističemo da su ovom definicijom u promet gotovinom osim naplate novčanica i kovanica, uključene i **naplate kreditnim i debitnim karticama** kao što su Maestro, Visa, Mastercard, American Express, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja. Iz navedenog proizlazi da je obveza fiskalizacije propisana za sve slučajeve u kojima kupac na samoj fiskalnoj blagajni izvrši plaćanje, neovisno o tome da li je to obavio u novčanicama i kovanicama ili nekim od oblika bezgotovinskog plaćanja ali mimo uplate na transakcijski račun.

U zadnje vrijeme sve prisutniji **oblik naplate je i onaj obavljen preko internetskih portala ili internetskih banaka.** U svezi takvih naplata dano je više mišljenja. Mišljenjem ministarstva financija⁶ naputak o obvezi fiskalizacije u slučaju naplate preko internetskih servisa **PayPal dok** je drugim mišljenjem⁷ dat naputak o obvezi fiskalizacije u slučaju naplate preko internetskih servisa **MayMill**.

6 Mišljenje ministarstva financija "Tumačenje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom za plaćanje putem PayPal-a"; broj klase: 410-01/13-01/3826, urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-2, Zagreb, 15.11.2013.

7 Mišljenje ministarstva financija "Plaćanje putem servisa PayPal"; broj klase: 410-01/14-01/308, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/14-2, Zagreb, 06.03.2014.

*"Ranije spomenuti servis **PayPal** je servis elektroničkog on-line plaćanja i da bi korisnik koristio PayPal račun treba prethodno otvoriti osobni PayPal račun na koji se direktno mogu uplaćivati sredstva s bankovnog računa ili s kreditne kartice, a plaćanje se vrši poput on-line plaćanja s transakcijskog računa, odnosno korisnici PayPal-a (kupci i trgovci) direktno mogu jedni drugima uplaćivati novac sa računa na račun. ... "Ovakav način plaćanja može se izjednačiti s plaćanjem s transakcijskog računa na račun za koji nema obveze fiskalizacije."*

PayMill je ... standardni „kartični payment gateway“ odnosno servis elektroničkog on-line plaćanja, na kojem korisnik mora otvoriti osobni PayMill račun na koji se direktno mogu uplaćivati sredstva s bankovnog računa ili s kreditne kartice, a plaćanje se obavlja poput on-line plaćanja karticama.

Slijedom navedenog, plaćanje putem servisa PayMill može se izjednačiti s plaćanjem kreditnim karticama za koji postoji obveza fiskalizacije izdavanja računa, budući se radi o naplati roba sredstvom plaćanja koji se prema Zakonu smatraju gotovinom."

Ministarstvo financija, Porezna uprava u posebnom mišljenju dalo je stav o obvezi fiskalizacije pri naplati isporuka preko servisa Skrill (Moneybookers). Dijelove tog mišljenja prenosimo u nastavku:

"Budući se internetske doznake novca smatraju alternativom za papirne metode poput čekova i platnih naloga, a kupci mogu uplatiti novac elektroničkom debitnom karticom ili kreditnom karticom, a sam sustav Skrill daje mogućnost kupcu online plaćanja sa jednog Skrill računa na drugi, ali i mogućnost kartičnog payment gateway-a, sukladno odredbama Zakona za navedeni način internet plaćanja postoji obveza fiskalizacije."

Dakle, ukoliko se računi koji su naplaćeni putem servisa Skrill smatraju naplaćenima u gotovini putem kreditnih kartica, postoji obveza fiskalizacije izdavanja računa budući da se radi o naplati roba sredstvom plaćanja koji se prema Zakonu smatraju gotovinom."

Iz navedenih mišljenja jasno je da Porezna uprava vidi razliku između različitih sustava internetske naplate, te da je utvrđivanje obveze fiskalizacije ovisno o karakteristikama sustava.

No, pri razmatranju primjene ovih mišljenja treba biti svjestan da su ona dana prije gotovo deset godina. Od trenutka objavljivanja ovih mišljenja do danas razvijeni su novi sustavi naplate, osnovane nove internetske banke (npr. Revolut), te je u poslovanje uvedena i naplata kriptovalutama. Dodatno, vrlo vjerojatno promijenio se i način poslovanja PayPala te ostalih internetskih servisa naplate.

ističemo...

Stoga smatramo da prije citirana Mišljenja nije mudro izravno primjenjivati, već bi prije njihove primjene trebalo razmotriti da li djelovanje tih servisa danas odgovara onome na koje se Porezna uprava referira u prije citiranim mišljenjima.

Osim navedenih mišljenja nisu nam poznata druga koja se referiraju na brojne nove sustave naplate preko interneta. Iz tog razloga sugeriramo da se postupak fiskalizacije izdanih računa obavlja u svim slučajevima naplate preko interneta, neovisno o sustavu koji se primjenjuje. Osnova takvog stava je u samoj definiciji prometa gotovinom u kojoj je iz obveze fiskalizacije jasno isključeno samo

plaćanje na transakcijski račun, ali je u nju uključena naplata kreditnim karticama, premda se i kod takve naplate u stvari radi o transakciji sa jednog na drugi žiro račun uz posredovanje kreditne institucije.

ističemo...

Zbog činjenice da se fiskalizacija zahtijeva i za sve naplate koje su slične naplati kreditnom karticom, ostaje zamašnjeno koji od novo razvijenih internetskih sustava stvara obvezu fiskalizacije.

Smatramo da suština obveze fiskalizacije u izravnoj vezi sa trenutkom stjecanja prava raspolaganja novcem i drugom financijskom imovinom (npr. kriptovalutama) koje je primljeno kao naknada za isporučena dobra ili usluge, a koja se ne vidi na žiro računu i drugim računima za koje postoji obveza prijavljivanja u Trgovački sud i/ili Poreznu upravu. Stoga, dok Ministarstvo financija - Porezna uprava ne pojasni nove sustave naplate u smislu primjene odredbi Zakona i Pravilnika, **smatramo uputnim obavljati fiskalizaciju svih računa naplaćenih kriptovalutama ili na drugi način preko internetskih sustava ili internetskih banaka.**

To znači da obveznik fiskalizacije prije prve takve naplate ima obvezu u sustav fiskalizacije prijaviti otvaranje poslovnog prostora, te u okviru toga poslati i podatak o radnom vremenu tog poslovnog prostora.

Za internetsku prodaju u sustavu ePorezna predviđene su posebnosti u smislu utvrđivanja i prijavljivanja radnog vremena, što obrađujemo u posebnom poglavlju ovog članka.

2.3.2. Podjela obveznika fiskalizacije obzirom na promet gotovinom

Odredbama Zakona jasno je uspostavljena razlika u obvezama obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet gotovinom od onih koji ga ne obavljaju. Da postoje različite obveze obveznika fiskalizacije jasno proizlazi iz odredbi članka 8. stavaka 1. i 2. Zakona koje citiramo:

"(1) Obveznici fiskalizacije iz članka 3. ovoga Zakona dužni su provoditi postupke fiskalizacije propisane člancima 9., 10., 11. i 25. ovoga Zakona za sve djelatnosti, osim za ostvarene promete u djelatnostima iz članka 5. ovoga Zakona.

(2) Obveznici fiskalizacije iz stavka 1. ovoga članka koji ostvaruju promet gotovinom dužni su prije početka izdavanja računa u prometu gotovinom izvršiti sve radnje za provedbu postupka fiskalizacije izdavanja računa iz poglavlja IV. i V. ovoga Zakona te odgovarajuće primjenjivati odredbe članaka 21. do 25. i 27. a ovoga Zakona."

Obveze po pojedinim obveznicima dodatno su razrađene i drugim odredbama Zakona. U skladu s navedenim odredbama dajemo pregled obveza ove dvije kategorije obveznika fiskalizacije.

TELEFON ZA KONZULTACIJE**Ponedjeljkom i četvrtkom**

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

OBVEZNIK FISKALIZACIJE

koji **NE** ostvaruje promet gotovinom

obvezno primjenjuje:

Članak 9.

Obvezni sadržaj računa:

- 1) vrijeme izdavanja računa (sat i minuta),
- 2) oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju,
- 3) oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,

Članak 10.

Oznaka operatera na naplatnom uređaju, kao oznaku osobe koja je izvršila naplatu iz članka 9. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, obveznik fiskalizacije dužan je povezati s osobnim identifikacijskim brojem te osobe.

koji ostvaruje promet gotovinom

obvezno primjenjuje:

Članak 9.

Obvezni sadržaj računa:

- 1) vrijeme izdavanja računa (sat i minuta),
- 2) oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju,
- 3) oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,
- 4) Jedinствeni identifikator računa i
- 5) zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije.

Članak 10.

Oznaka operatera na naplatnom uređaju, kao oznaku osobe koja je izvršila naplatu iz članka 9. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, obveznik fiskalizacije dužan je povezati s osobnim identifikacijskim brojem te osobe.

Osobni identifikacijski broj (OIB) operatera naplatnog uređaja, dostavlja se Ministarstvu financija, Poreznoj upravi kao element računa, kod provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa.

Članak 11.

Broj računa, kod provedbe postupka fiskalizacije iskazuju u polju broj računa u tri dijela:

1. numerički broj računa,
2. oznaka poslovnog prostora i
3. broj naplatnog uređaja.

Članak 25.

OBAVIJEST O RAČUNU: Obveznik fiskalizacije dužan je u poslovnom prostoru (zatvorenom) na svakom elektroničkom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun.

Poglavlje IV.

EVIDENCIJA OBVEZNIKA FISKALIZACIJE U PROMETU GOTOVINOM

- obveza nabavljanja digitalnog certifikata

Poglavlje V.

POSTUPAK FISKALIZACIJE IZDAVANJA RAČUNA

Radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa, kada se izdaju računi koji se ostvaruju prometom gotovine:

- izdavati račune koji sadrže Jedinствeni identifikator računa dostaviti podatke o svim poslovnim prostorima u kojima se obavlja djelatnost.
- dostaviti podatke o svim poslovnim prostorima u kojima se obavlja djelatnost.

!!!

Radno vrijeme poslovnog prostora jedan je od obveznih podataka o poslovnim prostorima.

ističemo...

Iz navedenog je jasno da podatak o radnom vremenu trebaju dostavljati samo obveznici fiskalizacije iz članka 8. stavka 2. Zakona, odnosno oni obveznici fiskalizacije koji provode postupak fiskalizacije izdavanja računa kada se izdaju računi za ostvareni promet gotovine⁸.

3. Kada prijavljujemo radno vrijeme?

Obveza prijavljivanja radnog vremena povezana je s obvezom prijavljivanja poslovnog prostora. Odredbom članka 15. stavka 1. Zakona obvezniku fiskalizacije koji izdaje račune za ostvareni promet gotovine **propisana je obveza izdavanja računa koji sadrže Jedinствeni identifikator računa. Prije nego započne s ispunjavanjem ove obveze**, stavkom 2. istog članka Zakona i člankom 19. Zakona obvezniku fiskalizacije propisana je i **obveza dostavljanja podataka o poslovnom prostoru iz kojeg će se izdavati takvi računi u sustav fiskalizacije.**

⁸ Promet gotovinom je plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama ili kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja na transakcijski račun kod banaka, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije (čl. 2. Zakona).

ističemo...

Iz navedenih odredbi proizlazi da je obveznik fiskalizacije, radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa, **dužan Ministarstvu financija, Poreznoj upravi dostaviti podatke o svim poslovnim prostorima u kojima se obavlja promet gotovinom.**

Koje podatke o poslovnim prostorima obveznik fiskalizacije treba dostaviti propisano je odredbama članka 19. Zakona. Prema odredbama navedenog članka, da bi ispunio obvezu propisanu člankom 15. stavkom 2. i člankom 19. stavkom 1. Zakona podatak o poslovnim prostorima mora sadržavati ove podatke:

- 1) OIB,
- 2) oznaku poslovnog prostora,
- 3) adresu poslovnog prostora,
- 4) tip poslovnog prostora,
- 5) vrstu djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru,
- 6) **radno vrijeme** i radne dane,
- 7) datum otvaranja poslovnog prostora,
- 8) datum zatvaranja poslovnog prostora,
- 9) status poslovnog prostora,
- 10) oznaku o izdavanju dokumenta iz članka 27.b ovoga Zakona.

ističemo...

Iz navedenog je razvidno da je jedan od podataka koji se moraju poslati u sklopu obveze dostave podataka o poslovnim prostorima i radno vrijeme poslovnog prostora

3.1. Prvo prijavljivanje radnog vremena

U poglavlju 2. ovog članka pojasnili smo da obvezu prijavljivanja poslovnog prostora, a time i dostavljanje podatka o radnom vremenu tog poslovnog prostora ima obveznik fiskalizacije koji provodi postupak fiskalizacije izdavanja računa kada se izdaju računi koji se ostvaruju prometom gotovine.

Kada treba obaviti prvu dostavu podataka za poslovni prostor propisano je člankom 19. stavkom 10. Zakona.

*“Podatke iz stavka 2. ovoga članka obveznik fiskalizacije dostavlja **po pojedinom poslovnom prostoru** na način propisan stavkom 4., odnosno stavkom 9. ovoga članka, **s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa.**”*

Slično je propisano i u članku 19. stavku 1. Pravilnika. Prema navedenoj odredbi obveznik fiskalizacije **dostavlja pojedinačno podatke za svaki poslovni prostor** u kojem izdaje račune, a koji podliježu postupku fiskalizacije izdavanja računa, **prije slanja računa koji se odnosi na taj poslovni prostor** te podatke o proizvođaču /ili održavatelju programskog rješenja prilikom uključivanja u sustav fiskalizacije, prema članku 19. i 19.a Zakona.” :

ističemo...

Iz navedenog je razvidno da obvezu dostavljanja podataka za svaki poslovni prostor obveznik fiskalizacije mora obaviti prije ispostavljanja gotovinskog računa koji podliježe fiskalizaciji u tom poslovnom prostoru.

3.2. Promjena radnog vremena

Podatke o poslovnom prostoru obveznik fiskalizacije dužan je dostaviti s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa kako je to propisano člankom 19. stavkom 10. Zakona. No, podatak se šalje i u slučaju kada dođe do promjene već dostavljenih podataka. To je propisano stavkom 11. istog članka Zakona koji citiramo:

*„Ako se promijene podaci sadržani u stavku 2. ovoga članka po pojedinom poslovnom prostoru, a osobito ako se u nekom poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, ili ako promijeni djelatnost koju obavlja u poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je **prije početka primjene promijenjenih podataka** dostaviti podatke o promjenama na način propisan stavcima 4. i 9. ovoga članka.“*

Obveza prijavljivanja promjene radnog vremena jasnije se vidi iz članka 19. stavka 3. red.br. 2. Pravilnika u kojem je **promjena radnog vremena pobrojana kao jedan od tipova promjena koje je potrebno dostaviti preko sustava e-Porezna.**

Dakle, obzirom da je jedan od podataka o poslovnom prostoru koji se dostavljaju i radno vrijeme poslovnog prostora, u slučaju kada dođe do promjene radnog vremena, **potrebno je tu promjenu prijaviti na način propisan Zakonom.**

4. Način prijavljivanja radnog vremena

Uvođenjem fiskalizacije 2013. godine prijava poslovnog prostora obavljala se preko aplikacije koja se koristila i za izdavanje fiskaliziranih računa. Ovaj način prijave pokazao se nepraktičnim jer je značilo da bi obveznik fiskalizacije koji je primjerice, zbog bolesti ili nekog drugog nepredviđenog slučaja morao zatvoriti poslovni prostor, mogao obvezu promjene statusa poslovnog prostora u privremeno zatvoren obaviti isključivo preko elektroničkog uređaja za fiskalizaciju koji se nalazi u poslovnom prostoru.

Navedeni propust u praktičnosti primjene u međuvremenu je promijenjen, te se već nekoliko godina prijavljivanje poslovnog prostora obavlja preko sustava e-Porezna. Za one obveznike fiskalizacije koji nisu obveznici primjene navedenog sustava omogućena je predaja papirnog obrasca. Više u poglavljima koja slijede.

4.1. Prijavljivanje preko e-Porezne

Način prijavljivanja podataka o poslovnim prostorima može se sagledati iz odredbe članka 19. stavka 4. Zakona kojim je propisano da obveznik fiskalizacije podatak o adresi poslovnog prostora iz stavka 2. točke 3. ovoga članka dostavlja elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave e-Porezna (u nastavku: sustav e-Porezna). Ova odredba, međutim, sadrži propust jer je njome propisano korištenje e-Porezne samo za jedan podatak što u praksi nije tako. Stoga kao relevantnu odredbu isičemo odredbu članka 19. stavka 7. Pravilnika prema kojoj je obveznik fiskalizacije putem aplikacije e-Porezna dužan prijeviti podatke iz članka 19. stavaka 1. do 6. Pravilnika.

ističemo...

Aplikacija e-Porezna omogućuje obvezniku fiskalizacije unos podataka za novi poslovni prostor te promjenu podataka za postojeći poslovni prostor (čl. 19. st. 2. Pravilnika)

Tipovi promjena koje je potrebno dostaviti nabrojani su u članku 19. stavku 3. Pravilnika. To su:

- 1) promjena adrese
- 2) **promjena radnog vremena**
- 3) promjena djelatnosti
- 4) poslovni prostor se privremeno zatvara/trajno zatvara/ponovno otvara
- 5) promjena podataka o proizvođaču/održavatelju programskog rješenja
- 6) promjena podataka o oznaci o izdavanju dokumenta iz članka 27.b Zakona.

ističemo...

Obveznik fiskalizacije, promjenu radnog vremena poslovnog prostora dužan je prijaviti preko sustava e-Porezna.

4.2. Prijavljivanje preko obrasca

Odredbom članka 19 stavka 9. Zakona propisana je **iznimka za obveznika fiskalizacije koji prema posebnom propisu nema obvezu korištenja sustava e-Porezna**. Takav porezni obveznik podatke kod prvog otvaranja poslovnog prostora i podatke o naknadnim promjenama dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru **putem obrasca Prijave podataka u sustav** neposredno nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu ili prebivalištu.

Obrazac *Prijava podataka u sustav* nalazi u Prilogu 2. Pravilnika, a prikazujemo ga u nastavku

Obrazac
prijave podataka u sustavu fiskalizacije

Podaci o obvezniku fiskalizacije:	
OIB	
Ime i prezime/Naziv	
Adresa	
Oznaka poslovnog prostora	
Adresa poslovnog prostora	
Tip poslovnog prostora	
Vrsta djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru	
Radno vrijeme i radni dani	
Datum otvaranja poslovnog prostora	
Datum zatvaranja poslovnog prostora	
Status poslovnog prostora	
Oznaka o izdavanju dokumenta iz članka 27.b Zakona	

Podaci o proizvođaču programskog rješenja:

OIB	
Ime i prezime/Naziv	
Adresa	
Podaci o održavatelju programskog rješenja:	

OIB	
Ime i prezime/Naziv	
Adresa	

NAPOMENA*//**:**

- * Kod prijave adrese samoposlužnog uređaja, obveznik fiskalizacije obavezno popunjava dodatno polje u kojem se pobliže opisuje lokaciju samoposlužnog uređaja
- ** Kod polja »Oznaka o izdavanju dokumenta iz članka 27. b Zakona« obveznik fiskalizacije upisuje DA ako u poslovnom prostoru izdaje prateći dokument iz članka 27.b Zakona.
- *** Ako je proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja strana fizička ili pravna osoba koja u Republici Hrvatskoj nema dodijeljen OIB, upisuju se podaci te osobe koji obavezno moraju sadržavati ime i prezime/naziv, adresu, oznaku države i identifikacijski broj strane fizičke ili pravne osobe iz države u kojoj ista ima poslovni nastan

5. Podatak o radnom vremenu u internom aktu

Iz Zakona i Pravilnika proizlaze jasni zahtjevi da su podatak o radnom vremenu kao jedan od podataka o poslovnom prostoru dužni dostavljati obveznici fiskalizacije prije prvog izdavanja računa u tom poslovnom prostoru, kao i obveza da se na isti način Porezna uprava obavijesti o svim promjenama radnog vremena svakog pojedinog poslovnog prostora. Sa zahtjevom da se podatak o radnom vremenu vodi preko internog akta nije takav slučaju. U ovom poglavlju pojašnjavamo izvore zahtjeva za upisivanjem radnog vremena u interni akt, te pojašnjavamo na koji način smatramo da bi ove zahtjeve trebalo ispunjavati.

5.1. Obveza unosa podataka o radnom vremenu u interni akt

U mišljenju Ministarstvo financija - Porezna uprava **dala je nedvojbeni zahtjev da se radno vrijeme unosi u interni akt**. Relevantni dio mišljenja citiramo:

Obveznici fiskalizacije prema Zakonu su:

- 1) fizičke osobe obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti i
- 2) pravne i fizičke osobe obveznici poreza na dobit za sve djelatnosti koje obavljaju,...

Svi ovi obveznici fiskalizacije za potrebe fiskalizacije moraju:

- 1) prilagoditi sadržaj računa te način numeriranja broja računa,
- 2) donijeti interni akt o poslovnicama s opisom (poslovnica, adresa, **oznaka radnog dana i radnog vremena** te načina numeriranja brojeva), koji se zadržava u poslovnom prostoru obveznika fiskalizacije,
- 3) istaknuti upozoravajuću naljepnicu (vidi Mišljenje 3)

Zahtjev Ministarstva financija - Porezne uprave za upisivanjem radnog vremena u interni akt može se pronaći i u više drugih mišljenja Ministarstva financija - Porezna uprava. Međutim, potraga za odredbom Zakona koja utvrđuje takvu obvezu ne daje

isti rezultat. Odredbom članka 11. stavkom 2. Zakona propisano je slijedeće:

“Pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora te dodijeljene oznake poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom, koji predočuje za potrebe poreznog nadzora.”

Osim ove odredbe interni akt se spominje i u članku 29. Zakona koji upućuje na obvezu utvrđivanja blagajničkog maksimuma. Dodatno, u internom aktu potrebno je, sukladno odredbi članka 10. stavka 1. Zakona, obaviti i povezivanje OIB-a operatera s oznakom operatera na naplatnom uređaju.

5.2. Mora li podatak o radnom vremenu biti uključen u interni akt o poslovnim prostorima?

Obzirom da se u članku 11. stavku 2. Zakona zahtijeva da se u internom aktu vodi popis poslovnih prostora i dodijeljene oznake poslovnih prostora s pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa, a ne spominju se podaci o poslovnim prostorima tvrdimo da u **Zakonu i Pravilniku o fiskalizaciji u prometu gotovinom nema zahtijeva da se radno vrijeme unosi u interni akt koji je obveznik fiskalizacije dužan donijeti za potrebe utvrđivanja pravila slijednosti numeričkih brojeva računa**, u kojem se nalazi i popis poslovnih prostora s dodijeljenim oznakama poslovnih prostora.

ističemo...

Iz svega navedenog jasno je da nema zakonske obveze uključivanja podatka o radnom vremenu u interni akt o poslovnim prostorima, što znači da se ovaj podatak može uključiti i u neki drugi interni akt.

Naravno, nema zapreke da obveznici fiskalizacije koji nemaju česte promjene radnog vremena poslovnih prostora taj podatak uključe u interni akt o poslovnim prostorima. Međutim, za one obveznike fiskalizacije koji imaju više poslovnih prostora i/ili česte promjene radnog vremena, vođenje podatka o radnom vremenu u takvoj vrsti internog akta nije praktično.⁹

Upravo iz tog razloga, a i iz činjenice da u Zakonu i Pravilniku o fiskalizaciji nema zahtijeva da se podatak o radnom vremenu uključuje u jedinstveni interni akt o poslovnom prostoru, smatramo da se zahtjev koji proizlazi iz mišljenja Ministarstva financija može elegantno riješiti donošenjem odluke / naloga o kojem pišemo u poglavlju koje slijedi.

5.3. Odluka / nalog o promjeni radnog vremena

Kod obveznika fiskalizacije kod kojih se radno vrijeme učestalo mijenja, obveza praćenja radnog vremena te njihova promjena može se zadovoljiti i donošenjem **odluke o radnom vremenu i promjeni radnog vremena** koja može biti samostalna ili sastavni dio internog akta o poslovnim prostorima.

⁹ Interni akt o poslovnom prostoru osnova je za numeraciju računa koja treba biti jedinstvena i usuglašena za sve poslovne prostore obveznika fiskalizacije te mora biti centraliziran. Kod velikih trgovačkih lanaca promjene radnog vremena mogu biti česte, što bi u slučaju unosa promjena radnog vremena u interni akt o poslovnim prostorima zahtijevalo čestu komunikaciju poslovnika sa osobom koja je odgovorna za sastavljanje takvog centraliziranog internog akta, te učestalo izmjenu internog akta.

ističemo...

Navedena odluka postaje sastavnim dijelom internog akta o poslovnim prostorima uvođenjem odredbe u navedeni interni akt prema kojoj bi se podaci o poslovnim prostorima mijenjali Odlukama.

Odluka bi time postala sastavni dio internog akta o poslovnim prostorima, te bi za potrebe arhive jedan originalni primjerak trebalo odlagati uz interni akt o poslovnim prostorima ili bi u internom aktu trebalo biti naznačeno gdje su takve odluke pohranjene. Smatramo prikladnim da navedene Odluke budu i numerirane na način koji jasno pokazuje na koji se poslovni prostor odnose, a smatramo uputnim da redni brojevi odluka o poslovnim prostorima imaju i neprekinuti numerički niz. Smatramo da tijekom godine Odluke mogu biti pohranjene u samom poslovnom prostoru, no po isteku godine preporučamo da se arhiviraju u centralnoj arhivi obveznika fiskalizacije zajedno sa ostalom računovodstvenom i poreznom dokumentacijom, te da se čuva u rokovima propisanim poreznim i računovodstvenim propisima.

Na ovaj način, omogućeno je da se **donošenje odluka o promjenama radnog vremena decentralizira** na način da se za njegovo donošenje ovlasti primjerice voditelj određenog poslovnog prostora ili voditelj smjene određenog poslovnog prostora.

Na taj način osigurat će se pravovremena i vjerodostojna komunikacija osoba odgovornih za poslovanje određenog poslovnog prostora i osobe odgovorne za prijavljivanje promjena podataka o poslovnom prostoru u sustav fiskalizacije.

Ovakva organizacija bitna je i za računovodstvene servise koji u ime klijenata prijavljuju promjene podataka o poslovnim prostorima preko e-Porezne. Odluka o promjeni podataka o poslovnom prostoru potpisana od strane odgovorne osobe klijenta računovodstvenog servisa vjerodostojan je nalog za prijavom promjene. Učestalu praksu da se promjene u sustav prijavljuju na temelju usmenih naloga ili na drugi nevjerodostojan način smatramo opasnom i za klijenta i za računovodstveni servis.¹⁰

6. Značaj podatka o radnom vremenu

U slijedećoj rečenici danoj u Uputi¹¹ možemo vidjeti osnovu važnosti podatka o radnim danima i radnom vremenu poslovnog prostora:

„Podaci o poslovnim prostorima, a onda i radnom vremenu služe Poreznoj upravi za informaciju kada porezni obveznik stvarno radi, gdje i koliko radi, kao i za druge evidencije i kontrole iz nadležnosti Porezne uprave, kao i drugih nadležnih tijela.”

U samoj činjenici da je u gore citiranoj rečenici umjesto termina obveznik fiskalizacije korišten termin porezni obveznik krije se činjenica da podatak o radnim danima i radnom vremenu ima značaj koji je širi od zahtijeva Zakona i Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Prije nego kroz praktične primjere prikažemo način prijavljivanja radnog vremena za određene poslovne prostore, važno je biti svjestan za koje sve potrebe ovaj podatak koriste nadležne institucije

¹⁰ Ovaj stav detaljno je obrazložen u članku “Usluge računovodstvenih servisa u vezi s fiskalizacijom kod klijenata” koji je objavljen u RiPup-u br. 7/2019.

¹¹ Uputa o obvezi izdavanja računa izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije; broj klase: 011-01/13-01/265, urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-3, Zagreb, 22.07.2013;

RH, odnosno koja sve nadležna tijela i koje se sve kontrole mogu provesti temeljem podataka o radnom vremenu poslovnog prostora unesenog preko e-Porezne.

6.1. Kontrola rada poslovnog prostora

Jedan od redovnih postupaka koje provode porezna tijela je nenajavljeni nadzor poreznog obveznika. Za potrebe tog oblika nadzora od izuzetne je važnosti biti upoznat s radnim danima i radnim vremenom poreznog obveznika.

Podatak koji se preko e-Porezne dostavlja o svakom poslovnom prostoru poreznim tijelima ključan je za provođenje ciljanih kontrola putem nenajavljenog nadzora. Zatvorena vrata poslovnog prostora koji bi prema dostavljenim podacima trebao biti otvoren onemogućuje ispravno provođenje poreznog nadzora. Neovisno o tome što nema izravne odredbe u Zakonu i Pravilniku koja određuje kaznu za nepravovremeno upisivanje podataka o promjeni radnog vremena poslovnog prostora (ili njegovu zatvaranju), nadzorna tijela mogu aktivirati kaznene odredbe iz općih pravila poreznog sustava, obzirom da je takvim propustom ometeno provođenje poreznog postupka.

6.2. Kontrola primjene odredbi Zakona o radu

Nenajavljeni nadzor još je češći pri nadzoru primjene odredbi Zakona o radu i ostalih pravnih normi koji uređuju radna prava.

Radno vrijeme poslovnog prostora zajedno s OIB-om operatera koji je poslan u postupku fiskalizacije dati će kod pojedinih djelatnosti izravan uvid u postupanja povezana s primjenom radnopravnih propisa. To je primjerice slučaj kod trgovine koja ima samo jednog zaposlenika. Podaci o radnom vremenu poslovnog prostora u tom slučaju trebaju u potpunosti biti usklađeni s radnim vremenom tog radnika, pa nadzorna tijela preko tog podatka mogu kontrolirati primjenu odredbi o dnevnom, tjednom i godišnjem odmoru tog radnika.

Takva vrsta kontrole moguća je i kada trgovina ima i više zaposlenika koji rade kao blagajnici, odnosno operateri na naplatnim uređajima. U tom slučaju, uz podatke o radnim danima i radnom vremenu, nadzorna tijela koristiti će i podatak o OIB-u operatera poslanog u postupku fiskalizacije računa naplaćenog u gotovini. Kombiniranje podataka o radnom vremenu poslovnog prostora i podatka o OIB-u operatera poslanog u postupku fiskalizacije omogućuje kontrolu primjene odredbi o dnevnom, tjednom i godišnjem odmoru, kao i kontrolu ispravnosti podataka unesenih u evidenciju o radnom vremenu radnika.

6.3. Kontrola propisanog radnog vremena za pojedine djelatnosti

Ugostiteljske radnje i maloprodajne trgovine primjeri su poslovnih prostora kod kojih je radno vrijeme uređeno propisima koji utvrđuju način obavljanja njihove djelatnosti.

Kod ovih i svih drugih djelatnosti koje imaju obvezu utvrđivanja i isticanja radnog vremena na vidljivom mjestu, radno vrijeme prijavljeno preko e-Porezne treba odgovarati radnom vremenu koje je istaknuto na poslovnom prostoru, odnosno koje je propisano odredbama koje reguliraju način obavljanja te djelatnosti. Da će porezni nadzor obveznika fiskalizacije provjeravati i u tom smislu najavljeno je u Uputi¹²:

„Nadzor nad radnim vremenom poreznog obveznika provoditi će se u suradnji s drugim nadležnim institucijama.“

U slučaju kada prijavljeno radno vrijeme za potrebe fiskalizacije ne odgovara radnom vremenu propisanom za tu vrstu djelatnosti, Ministarstvo financije - porezna uprava će navedenu informaciju po službenoj dužnosti uputiti instituciji koja je nadležna za nadzor poreznih obveznika koji obavljaju tu djelatnost, te ih time uputiti da provjere ispravnost postupanja poreznih obveznika u pogledu uočenog radnog vremena.

Navedenu kontrolu može izazvati i fiskalizacija računa izvan prijavljenog radnog vremena. Tako primjerice ugostiteljski objekt koji radi do 21 sat svakako ne bi trebao imati fiskalizaciju računa znatno iza 21 sata jer to upućuje na kršenje pravila utvrđenih za djelatnost ugostiteljstva. Međutim, treba napomenuti da **nije svako izdavanje računa izvan prijavljenog radnog vremena neispravno**, čak i kod takvih djelatnosti. O tome smo detaljno pisali u poglavlju 7.4. ovog članka.

7. Prijava radnog vremena preko ePorezne

U prethodnim poglavljima pojasnili smo koje su obveze obveznika fiskalizacije u vezi prijavljivanja radnog vremena, te promjena podataka o radnom vremenu. Samo prijavljivanje obavlja se preko internetskog sustava ePorezna.

Treba naglasiti na način rada preko ovog sustava nije pojašnjava odredbama Zakona i Pravilnika. Pravila rada s ovim sustavom pojašnjena su u eDokumentu **“Fiskalizacija - prijava poslovnih prostora - korisničke upute”** koji je na raspolaganju korisnicima sustava ePorezna.

ističemo...

Do trenutka pisanja ovog članka u okviru sustava na raspolaganju je bila verzija Upute 2.2. koja je posljednji puta ažurirana 1.9.2020. godine.¹³

U poglavljima koje slijede prenosimo dio Upute koja se odnose na prijavljivanje radnog vremena poslovnog prostora.

U poglavljima koje slijede prenosimo u cijelosti poglavlje **4.5. Verifikacija - kartica “Radno vrijeme”** gore navedenog edokumenta u kojem se nalaze pravila upisivanja radnog vremena za poslovne prostore. Treba naglasiti da se ovaj dio aplikacije ePorezne koriste prilikom uvođenja fiskalizacije, a koji su obveznici fiskalizacije trebali obaviti zaključno s 31.07.2017., ali se ista pravila primjenjuju i danas kod unosa radnog vremena novog poslovnog prostora ili promjene radnog vremena postojećeg poslovnog prostora.

7.1. Osnovno

Prijavljivanje poslovnih prostora, te unos podataka povezanih s poslovnim prostorima obavlja se preko sustava ePorezna izborom taga “Fiskalizacija - Prijava poslovnih prostora” koji se nalazi unutar poglavlja “Usluge”:

¹³ Obzirom da Uputa nije ažurirana zadnje tri godine pojedini dijelovi upute ne odgovaraju trenutnom načinu rada aplikacije. Na nedosljednosti koje smo primijetili upozoravamo komentarom u fusnoti. U svim ostalim slučajevima, ako uputa ne odgovara trenutnim postavkama aplikacije pojašnjenja treba zatražiti preko korisničke podrške sustava ePorezna.

¹² Uputa o obvezi izdavanja računa izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije; broj klase: 011-01/13-01/265, urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-3, Zagreb, 22.07.2013;

Izgled početne strane sustava ePorezna

Ulaskom u aplikaciju korisniku se na inicijalnom ekranu prikazuju na ekranu tri kartice:

- 'Obveznik - opći podaci o obvezniku'
- 'Popis poslovnih prostora'
- 'Pregled grešaka računa vezanih za poslovne prostore'

ističemo...

Za prijavu radnog vremena postojećih poslovnih prostora, te u slučaju otvaranja novog poslovnog prostora potrebno je izabrati karticu "Popis poslovnih prostora"

Iz uvodnog dijela poglavlja 4.5. proizlazi da obveznik fiskalizacije mora za svaki poslovni prostor upisati redovno radno vrijeme, te ono mora biti upisano sve dok je poslovni prostor otvoren.¹⁴

Za cijelo vrijeme dok je poslovni prostor otvoren on mora imati upisano redovno radno vrijeme. Korisnik mora barem za jedan radni dan upisati radno vrijeme.¹⁵

Za novi¹⁶ poslovni prostor radno vrijeme je potrebno postaviti da "Vrijedi od" trenutnog datuma, odnosno od datuma verifikacije poslovnog prostora.

7.2. Vrste radnog vremena

Sustav fiskalizacije razlikuje 4. vrste radnog vremena. Tako su u **padajućem izborniku "Odaberite vrstu"** slijedeće vrste radnog vremena:

- **Jednokratno** – ako obveznik u pravilu ima jednokratno radno vrijeme u poslovnom prostoru
- **Dvokratno** - ako obveznik u pravilu ima dvokratno radno vrijeme u poslovnom prostoru
- **Parni/neparni** - ako se radno vrijeme razlikuje na parne odnosno neparne dane

¹⁴ U nastavku se naglašava da radno vrijeme mora biti upisano barem za jedan radni dan. Ovaj dio upute vrijedi za većinu vrsta poslovnih prostora, no ne i za vrstu prostora "po dogovoru", iz čega proizlazi da osnovni dio uputa nije u potpunosti prilagođen postojećim funkcijama aplikacije.

¹⁵ Ovaj dio rečenice vrijedi za većinu vrsta poslovnih prostora, no ne i za vrstu prostora "po dogovoru", iz čega proizlazi da osnovni dio uputa nije u potpunosti prilagođen postojećim funkcijama aplikacije.

¹⁶ U skladu s uputom iz poglavlja 5.5. riječ "neverificirani" zamijenili smo s izrazom "novi"

- **Po dogovoru** – ako poslovni prostor radi isključivo po dogovoru (ni za jedan dan ne postoji redovno radno vrijeme) bez unosa radnog vremena za dane

U nastavku iz Upute prenosimo prikazane primjere unosa za svako od navedenih vrsta radnog vremena.

7.2.1. Unos jednokratnog radnog vremena

Korisnik u aplikaciji upisuje od koliko do koliko sati radi u pojedinom radnom danu.

DAN U TJEDNU	OD	DO	
Ponedjeljak	08:00	21:00	X
Utorak	08:00	08:00	
Srijeda	08:00	08:00	
Četvrtak	08:00	08:00	
Petak	08:00	08:00	
Subota	08:00	08:00	
Nedjelja	08:00	08:00	
Drž.praznici i blagdani	08:00	08:00	

U slučaju da na sve radne dane obveznik u poslovnom prostoru ima isto radno vrijeme, može ga upisati samo za ponedjeljak te s funkcijom 'Kopiraj na uto-pet' može se radno vrijeme preslikati na ostale radne dane. Ova funkcija se može koristiti i za preslikavanje radnog vremena s utorka na sri-pet.

Nakon što se prihvati unos radnog vremena, skočni prozor se zatvara te se radno vrijeme prikaže na kartici 'Radno vrijeme'. U slučaju da postoji posebna napomena vezana za uneseno radno vrijeme, ono se može upisati u polju 'Napomena' iznad popisa radnog vremena.

Napomena se može unijeti primjerice za sljedeće slučajeve:

- ako je poslovni prostor otvoren/zatvoren svaki prvi, drugi ili treći ponedjeljak ili subotu ili neki drugi dan u tjednu u mjesecu
- ako se na određeni dan u tjednu radi dvokratno
- ako se na određeni dan radi različito ovisno radi li se o parnim/neparnim danima i sl.

DAN U TJEDNU	OD	DO	
Ponedjeljak	08:00	16:00	
Utorak	07:00	15:00	
Srijeda	07:00	15:00	
Četvrtak	07:00	15:00	
Petak	07:00	15:00	
Subota	08:00	11:00	
Nedjelja			
Drž.praznici i blagdani			

Ako korisnik u poslovnom prostoru radi od 00:00 do 24:00 kao što može biti slučaj s tipom poslovnog prostora 'INTERNET TRGOVINA' može se unijeti takvo radno vrijeme.

DAN U TJEDNU	OD	DO	
Ponedjeljak	00:00	24:00	
Utorak	00:00	24:00	
Srijeda	00:00	24:00	
Četvrtak	00:00	24:00	
Petak	00:00	24:00	
Subota	00:00	24:00	
Nedjelja	00:00	24:00	
Drž.praznici i blagdani	00:00	24:00	

Ako korisnik u poslovnom prostoru radi i iza ponoći, može se unijeti takvo radno vrijeme kao što je prikazano na donjoj slici neovisno o vrsti radnog vremena.

DAN U TJEDNU	OD	DO	
Ponedjeljak	12:00	24:00	
Utorak	12:00	24:00	
Srijeda	12:00	24:00	
Četvrtak	12:00	24:00	
Petak	12:00	24:00	
Subota	12:00	04:00	
Nedjelja	12:00	02:30	
Drž.praznici i blagdani			

Premda se radi o rijetkim slučajevima treba imati na umu da navedeno upućuje na probleme sa prikazom radnog vremena za poslovni prostor koji primjerice počinje sa radom u 5 ujutro a završava u 6 ujutro idući dan obzirom da se u tom slučaju može "pročitati" da poslovni prostor radi samo jedan sat u istom danu.

ističemo...

Smatramo da u tom slučaju u polje "Napomena" treba upisati odgovarajuće obrazloženje.

7.2.2. Unos dvokratnog radnog vremena

Princip unosa dvokratnog radnog vremena je isti kao i kod unosa jednokratnog radnog vremena. Napomena se može unijeti primjerice za sljedeće slučajeve:

- ako je poslovni prostor otvoren/zatvoren svaki prvi, drugi ili treći ponedjeljak ili subotu ili neki drugi dan u tjednu u mjesecu
- ako se na određeni dan u tjednu radi jednokratno
- ako se na određeni dan radi različito ovisno radi li se o parnim/neparnim danima
- ako se na određeni dan ne radi dvokratno nego se radi jednokratno, primjerice od 10:00 - 15:00 moguće je za taj dan radno vrijeme unijeti u formatu 10:00 - 15:00 (kao što je prikazano na donjoj slici) i sl.

DAN U TJEDNU	OD	DO	OD	DO	
Ponedjeljak	08:00	14:00	20:00	24:00	
Utorak	08:00	14:00	20:00	24:00	
Srijeda	08:00	14:00	20:00	24:00	
Četvrtak	08:00	14:00	20:00	24:00	
Petak	08:00	14:00	20:00	24:00	
Subota	10:00	15:00			
Nedjelja					
Drž.praznici i blagdani					

7.2.3. Unos parnog/neparnog radnog vremena

Princip unosa parnih/neparnih radnih dana je sličan unosu jednokratnog radnog vremena. Napomena se može unijeti primjerice za sljedeće slučajeve:

- ako je poslovni prostor otvoren/zatvoren svaki prvi, drugi ili treći ponedjeljak ili subotu ili neki drugi dan u tjednu u mjesecu
- ako se na određeni dan u tjednu radi jednokratno ili dvokratno i sl.

DAN U TJEDNU	PARNI		NEPARNI		
	OD	DO	OD	DO	
Ponedjeljak	07:00	14:30	13:00	19:30	↓
Utorak	07:00	14:30	13:00	19:30	↓
Srijeda	07:00	14:30	13:00	19:30	
Četvrtak	07:00	14:30	13:00	19:30	
Petak	07:00	14:30	13:00	19:30	
Subota	08:00	13:00	08:00	08:00	
Nedjelja	08:00	08:00	08:00	08:00	
Drž.praznici i blagdani	08:00	08:00	08:00	08:00	

7.2.4. Unos parnog/neparnog radnog vremena

Unos redovnog radnog vremena 'po dogovoru' je sljedeći:

- Korisnik na skočnom ekranu odabire novu vrstu radnog vremena 'Po dogovoru'
- Zatim bira od kojeg datuma vrijedi ta vrsta radnog vremena (polje: 'Vrijedi od:')
- Nema unosa radnog vremena po danima
- Po odabiru polja 'Prihvatiti' i zatvaranju skočnog prozora korisnik može u polje za napomenu upisati komentar

	Vrijedi od	Vrijedi do
PO DOGOVORU	04.11.2019	
Napomena		

7.3. Iznimke radnog vremena

Ako obveznik na određeni datum radi drugačije nego mu je redovno radno vrijeme tada je dužan upisati iznimku radnog vremena najkasnije na dan kada ona nastupa, a najranije do mjesec dana unaprijed.

Na kartici 'IZNIMKE R.VR.' potrebno je unijeti iznimku radnog vremena odabirom polja te se zatim otvara polje/redak za unos redovnog radnog vremena.

Za iznimku se može unijeti jednokratno radno vrijeme na način da se popune prva dva polja radnog vremena kao na sljedećem primjeru.

REDOVNO R. VR.	IZNIMKE R. VR.	REDOVNO (POVIJEST)	IZNIMKE (POVIJEST)
DATUM	OD	DO	OD DO
19.06.2017	11:00	17:30	00:00 00:00

Za iznimku se može unijeti dvokratno radno vrijeme na način da se popune sva četiri polja kao na sljedećem primjeru.

REDOVNO R. VR.	IZNIMKE R. VR.	REDOVNO (POVIJEST)	IZNIMKE (POVIJEST)
DATUM	OD	DO	OD DO
19.06.2017	08:00	12:00	16:00 21:00

Ako je koja od iznimaka radnog vremena već prestala važiti ('Datum' je manji od trenutnog datuma) ona će se nalaziti na popisu 'IZNIMKE(POVIJEST)'.
Napomena se može unijeti primjerice za slučaj:

- ako je poslovni prostor otvoren izvanredno na određeni dan koji se ne ponavlja (npr. Velika Gospa, Svi Sveti, Božić,...).
- kod trgovina kao iznimke unose se radne nedjelje (vidi poglavlje 8.2. ovog članka)

8. U praksi

Koristeći informacije iz dijela Upute koja se odnosi na prijavu radnog vremena, a koju smo citirali u prethodnom poglavlju, kao i informacije iz više mišljenja Ministarstva financija - Porezne uprave objavljenih na internetskim stranicama Porezne uprave, u nastavku ističemo postupanja kod prijave radnog vremena u specifičnim slučajevima.

8.1. Unos radnog vremena kod internetske trgovine, pokretne trgovine i trgovine putem samoposlužnog uređaja

Odredbom članka 19. stavka 6. Pravilnika propisana je iznimka kod prijavljivanja radnih dana i radnog vremena za slijedeće djelatnosti:

- internetsku trgovinu,
- pokretnu trgovinu i
- trgovinu putem samoposlužnog uređaja.

ističemo...

Prema navedenoj odredbi za ove djelatnosti obveznik fiskalizacije **kao radno vrijeme** može navesti podatak **"od 0 do 24 sata"**

Propisi koji uređuju djelatnost trgovine nemaju zahtjeve u pogledu radnog vremena. Samo trgovanje odvija se na daljinu, preko internetske stranice pa je za očekivat da se za takvu djelatnost ne može utvrditi neko ograničeno vrijeme.

Od 1. siječnja 2021. godine započinje fiskalizacija isporuka koje se obave preko samoposlužnog uređaja. Od tog datuma svaki samoposlužni uređaj biti će samostalni poslovni prostor, pa je ovom odredbom riješeno pitanje na koji način treba prijavljivati radno vrijeme takvog poslovnog prostora.

Pokretna trgovina može biti povezana s radnim mjestom koje ima ograničeno radno vrijeme. Međutim, u najvećem broju slučajeva, pokretnu trgovinu koriste trgovački putnici i djelatnosti koje obavljaju terenski rad što uključuje i hitne službe koje ne mogu znati u kojem će dijelu dana biti obvezni izdati račun. Navedenom odredbom Pravilnika mogućnost upisivanja radnog vremena od 0 do 24 sata utvrđena je za sve pokretne trgovine pa i one kod kojih je obveznik fiskalizacije utvrdio radno vrijeme. Naime, obzirom da se pokretnu trgovinu ne može povezati s nekom adresom, radno vrijeme je neupotrebljivo nadzornim tijelima jer na pokretne trgovine ne mogu primijeniti postupak nenajavljenog nadzora.

8.2. Unos radnih nedjelja kao iznimke

Od 1. srpnja 2023., stupanjem na snagu odredbi Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o trgovini (Nar. nov., br. 22/2023), promijenjena su pravila o radnom vremenu trgovina. Od tog datuma, osim za trgovine koje su izuzete, zabranjen je rad nedjeljom i nerednim blagdanima, s time da je trgovcu ostavljena mogućnost da 16 nedjelja u godini samostalno odredi kao radne.

Uputa o načinu prijave radnih nedjelja takvog trgovca u sustav fiskalizacije objavljena je s datumom 30. lipnja 2023. kao vijest na stranicama Porezne uprave:

"Vezano za Zakon o trgovini kojim je određeno da trgovac može samostalno odrediti 16 nedjelja u godini kao radne s primjenom od 1. srpnja 2023. godine obavještavamo obveznike fiskalizacije koji mogu odrediti radno vrijeme u djelatnosti trgovine prema navedenom Zakonu da prijavu radnog vremena za poslovni prostor u sustavu fiskalizacije obavljaju na način da na kartici redovnog radnog vremena odjavljuju nedjelje, a potom nedjelje prijavljuju kao iznimke pri čemu se unose datumi radnih nedjelja i njihovo radno vrijeme.

Obveznicima fiskalizacije ostavlja se rok od mjesec dana odnosno do 1. kolovoza 2023. godine da unesu promjene radnog vremena za poslovni prostor u sustav fiskalizacije."

Sustav ePorezne prilagođen je ovoj uputi, te je sada moguće iznimke prijavljivati do godinu dana unaprijed. Treba naglasiti da rok od 1. kolovoza 2023. za prijavu radnih nedjelja u 2023. godini nema osnovu u zakonskim odredbama. U kojim rokovima će se trebati obaviti prijava radnih nedjelja za 2024. godinu za sada nije regulirano niti Zakonom o trgovini niti propisima vezanim za sustav fiskalizacije.

8.3. Rad po dogovoru

Prijavljivanje rada po dogovoru bilo je predviđeno od samog početka obavljanja fiskalizacije. Tako je *Uputom o obvezi izdavanja računa izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije*¹⁷ iz 2013. godine pojašnjeno slijedeće:

*"...kada porezni obveznici uslugu pružaju prema dogovoru, primjerice stomatolozi koji ordiniraju prema dogovoru s klijentom. Tada je potrebno i u internom aktu **propisati da se usluga pruža u prijavljeno radno vrijeme te prema dogovoru.**"*

Navedeno je bilo u potpunosti primjenjivo obveznicima fiskalizacije kojima je rad po dogovoru bio pomoćni dio rada. Primjer takve djelatnosti možemo naći u obrtu koji se primjerice bavi bravarskom djelatnošću i tijekom dana ima otvoren poslovni prostor u kojem kupac može dati ključ na izradu, a nakon radnog vremena obavlja poslove hitnih bravarskih radova po pozivu, odnosno dogovoru, kao što su slučajevi kada je potrebno hitno zamijeniti neispravnu bravu ili cilindar na vratima ili obaviti otvaranje brava ili protuprovalnih vrata po pozivu.

Međutim, ova opcija nije pokrivala djelatnosti koje nemaju obvezu utvrđivanja radnog vremena poslovnog prostora prema propisima koji reguliraju njihove djelatnosti i koji nemaju potrebe raditi po točno utvrđenom vremenu. Primjer takvih djelatnosti su specijalizirane radnje kao što je primjerice izrada slastica za svečanosti, ali i brojne druge redovne uslužne djelatnosti poput stomatologa i sl. **Ovaj problem riješen je uvođenjem vrste radnog vremena "po dogovoru".**

ističemo...

Izborom vrste radnog vremena **"po dogovoru"** **više nije potrebno niti za jedan dan u tjednu upisati radno vrijeme**

ODABERITE VRSTU...

- Jednokratno
- Dvokratno
- Parni/Neparni
- Po dogovoru

Uputa koju smo prenijeli u poglavlju 7. ovog članka nije u potpunosti prilagođena postojanju ove vrste radnog vremena, obzirom da na više mjesta navodi kako se radno vrijeme mora upisati barem za jedan dan u tjednu.

8.4. Fiskalizacije izdanog računa izvan prijavljenog radnog vremena

Obveza upisivanja radnog vremena za potrebe fiskalizacije, a osobito označavanje računa koji su izdani izvan prijavljenog radnog vremena kao računa s greškom stvorilo je strah kod obveznika fiskalizacije koji ispostave račun izvan prijavljenog radnog vremena.

Treba naglasiti da kontrola da li je račun izdan u propisano radno vrijeme ima smisla kod djelatnosti kod kojih je radno vrijeme ograničeno propisima koji reguliraju djelatnost, ili im je radno vrijeme ograničio grad ili općina. U takvim slučajevima izdavanje računa izvan radnog vremena predmet je interesa nadzornih tijela koji kontroliraju obavljanje određene djelatnosti, te je Porezna uprava preuzela obvezu i odgovornost da ih o takvim slučajevima obavijesti. Takva postupanja u tom slučaju mogu rezultirati kaznama.

Međutim, treba istaknuti da se i u djelatnostima kod kojih je radno vrijeme točno utvrđeno može dogoditi da račun bude ispostavljen izvan radnog vremena, a da je to u potpunosti sukladno odredbama propisa koji reguliraju djelatnost. Tako primjerice trgovine koje imaju strogo propisano radno vrijeme imaju obvezu do propisanog radnog vremena imati otvorena vrata. To znači da primjerice kupac u trgovinu može ući do 20:00 sati, dok će račun biti ispostavljen tek nakon što izabere dobra koja želi kupiti i obavi plaćanje na blagajni. U takvom slučaju trgovina preko e-Porezne za to prodajno mjesto treba upisati rad do 20:00 sati, a ne iz tog vremena, pa je za očekivati da će neki računi biti izdani i izvan tog vremena.

Ministarstvo financija - Porezna uprava uočila je takvu mogućnost pa je za te potrebe objavila Uputu¹⁸ čije relevantne dijelove citiramo:

“Za svaku isporuku dobara ili izvršenu uslugu za koje postoji obveza izdavanja računa, račun je potrebno izdati, neovisno o prijavljenom radnom vremenu.

Naime, u praksi postoje slučajevi:

- *kada porezni obveznik isporučuje dobro ili pruža uslugu i izvan prijavljenog radnog vremena. Primjerice kada u uslužnim djelatnostima pružanje usluge klijentu započne u prijavljenom radnom vremenu, a iz opravdanih razloga pružanje usluge se završi izvan prijavljenog radnog vremena, u kojem trenutku je potrebno izdati i račun;*
- *kada porezni obveznici uslugu pružaju prema dogovoru, primjerice stomatolozi koji ordiniraju prema dogovoru s klijentom. Tada je potrebno i u internom aktu propisati da se usluga pruža u prijavljeno radno vrijeme te prema dogovoru....*

Zaključno ističemo da je uvijek i u svakom slučaju potrebno izdati račun za isporučeno dobro ili pruženu uslugu, ukoliko postoji takva obveza propisana zakonom, pa i u slučajevima kada u opravdanim razlozima pružanje usluge završi izvan radnog vremena, kao i kada se usluga osim u redovno prijavljeno radno vrijeme pruža i dodatno prema dogovoru.”

9. Na kraju...

Za svakog obveznika fiskalizacije od izuzetne je važnosti da prijavljeno radno vrijeme poslovnog prostora odgovara stvarnom radnom vremenu. Naime, kontrole koje provodi Ministarstvo financija - Porezna uprava imaju širu namjenu od one koja je utvrđena Zakonom i Pravilnikom. One služe kako bi se utvrdilo da li radno vrijeme odgovara onome koje je propisano za određenu djelatnost. Upisano radno vrijeme kod obveznika fiskalizacije može biti osnova i za kontrolu ispravne primjene pravila o dnevnom i tjednom odmoru radnika s kojima ima sklopljeni ugovor o radu, te ispravnost unosa u evidenciju o radnom vremenu radnika.

Ispravnost prijavljenog radnog vremena od osobitog je značaja i poreznom nadzoru koji tu informaciju koristi pri planiranju obavljanja poreznog postupka nadzora bez najave. Zbog toga smatramo rizičnim da se za prijavljivanje promjene radnog vremena koriste usluge računovodstvenih servisa, osobito ako se to učestalo događa ili se promjene zahtijevaju van radnog vremena računovodstvenog servisa. **Ukoliko klijent servisa nije ugovorno regulirao s računovodstvenim servisom obvezu pripravnosti i dežurstva**, u slučajevima nenadanog zatvaranja prostora, otvaranja prostora ili promjene radnog vremena, postoji mogućnost da djelatnici računovodstvenog servisa neće biti u mogućnosti pravovremeno obaviti potrebnu promjenu preko e-Porezne.

O svim problemima vezanim uz prijavu promjena podataka o poslovnim prostorima u sustav fiskalizacije koje računovodstveni servisi obavljaju za svoje klijente, te mogućim rješenjima detaljno smo pisali u članku *“Usluge računovodstvenih servisa u vezi s fiskalizacijom kod klijenata”*; koji je objavljen u RiPup-u br. 7/2019.

¹⁸ Uputa o obvezi izdavanja računa izvan radnog vremena obveznika fiskalizacije; broj klase: 011-01/13-01/265, urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-3, Zagreb, 22.07.2013;